

Akcja „Wybory dostępne dla wszystkich”

Adres do korespondencji:

Anna Duniewicz, koordynatorka Inicjatywy „Nasz Rzecznik”

ul. Mokra 10a/63

91-034 Łódź

anna.duniewicz@naszrzecznik.pl; tel. 505 905 928

Łódź, dn. 22 kwietnia 2025 r.

Komitety Wyborcze Kandydata na Prezydenta RP

Adriana Zandberga

Szanowni Państwo,

22 marca zwróciliśmy się do Państwa w imieniu koalicji organizacji społecznych zaangażowanych w akcję „Wybory dostępne dla wszystkich”, prowadzoną wspólnie z Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich. Apelowaliśmy o zapewnienie dostępności spotkań wyborczych osobom z niepełnosprawnościami. Do naszego pisma dołączyliśmy ankietę oceny dostępności spotkań wyborczych oraz wytyczne, jak zorganizować spotkanie wyborcze tak, by spełniało standardy dostępności dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

Ankieta jest dostępna na stronie Biura RPO:

https://bip.brpo.gov.pl/wspolne_dzialania/content/spotkania-wyborcze-dostosowane-do-potrzeb-osob-z-niepelnosprawnosciami

Minimalne wytyczne dla spotkań wyborczych opracowane przez Radę osób z niepełnosprawnościami przy Rzeczniku Praw Obywatelskich:

<https://dostepnewybory.pl/wp-content/uploads/2025/04/Minimalne-wytyczne-dla-spotkan-wyborczych.Rada-OzN-przy-RPO.pdf>

Poniżej przedstawiamy wyniki ankiet dotyczących dostępności spotkań organizowanych przez Państwa komitety wyborcze w Łodzi w dn. 19 lutego i 5 kwietnia 2025 r. oraz w Warszawie dn. 12 kwietnia br.

Gratulujemy pozytywnych odpowiedzi udzielonych na następujące pytania:

1. Przy wejściu do budynku/na wydarzenie są wyznaczone osoby, które udzielają informacji/wsparcia uczestnikom – w tym osobom z niepełnosprawnościami.
2. Do budynku/na wydarzenie można wejść z psem asystującym, a personel zachowuje się wobec niego prawidłowo.
3. Ogłoszenia dotyczące spotkania są zamieszczone na poziomie wzroku osoby na wózku (zwykle około 90 cm od dolnej krawędzi posadzki).

7. Informacja o rozkładzie pomieszczeń w budynku jest dostępna za pomocą co najmniej dwóch zmysłów (wzrok, słuch, dotyk)
9. W Łodzi brak barier w bezpośrednim otoczeniu budynku/wydarzenia utrudniających dotarcie na spotkanie (np. wysokie krawężniki, nieutwardzona lub nierówna nawierzchnia).
10. Możliwość dotarcia na spotkanie wyborcze transportem publicznym. Przystanek znajduje się w maksymalnej odległości 300 metrów od budynku/wydarzenia.
12. Wejście do budynku znajduje się na poziomie chodnika (ewentualne progi są niższe niż 2 cm) lub zapewniono dostęp poprzez podjazd, podnośnik.
13. Szerokość drzwi wejściowych i wewnątrz budynku nie mniejsza niż 90 cm (gdy są to drzwi dwuskrzydłowe, szerokość skrzydła głównego nie może być mniejsza niż 90 cm).
14. Droga prowadząca od drzwi wejściowych do miejsca spotkania wyborczego jest możliwie najkrótsza i wolna od przeszkód (szerokość korytarza minimum 150 cm).
17. Posadzki w budynku to nawierzchnia o właściwościach przeciwpoślizgowych. Brak wycieraczek, chodników, o które można się potknąć (lub są one dobrze zamocowane).
20. Sala/przestrzeń, w którym odbywa się spotkanie wyborcze, nie posiada barier architektonicznych (np. schodów lub progów wyższych niż 2 cm), które utrudniałyby poruszanie się osobom o ograniczonej mobilności.

Negatywne odpowiedzi, czyli czego podczas spotkań zabrakło i co warto poprawić:

4. Podczas spotkania wyborczego nie zapewniono tłumaczenia na Polski Język Migowy (PJM).
5. Podczas spotkania nie zapewniono napisów na żywo, wyświetlanych na ekranie w widocznym miejscu.
6. W sali, gdzie odbywało się spotkanie wyborcze, nie było dostępnego systemu wspomagania słuchu – np. pętli indukcyjnej.
8. W bezpośrednim otoczeniu budynku/wydarzenia nie było miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami - odpowiednio oznakowanych (niebieska koperta z symbolem osoby na wózku).
9. Bariery w bezpośrednim otoczeniu budynku/wydarzenia utrudniające dotarcie na spotkanie.

„Przejazd przez furtkę niemożliwy, uczestniczki spotkania na wózkach musiały przejechać pod szlabanem w bramie, przejazd po brukowanej nawierzchni do wejścia utrudniony (ale nie niemożliwy), nie było osób wspierających dotarcie tych osób do sali.”

11. Do budynku/na miejsce wydarzenia nie prowadziła ścieżka dotykowa dla osób niewidomych.
15. Spotkanie wyborcze odbywa się na parterze. Jeśli odbywa się na piętrze lub poziomie poniżej parteru, to jest dostępny podnośnik lub winda dostępna dla osób z

niepełnosprawnościami (szerokość drzwi 90 cm a szerokość kabiny co najmniej 110 cm i długość 140 cm) - odpowiedź negatywna.

16. Brak informacji o toaletach dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (drzwi minimum 90 cm, powierzchnia manewrowa 150x150 cm, pochwyt przy toalecie, przycisk przyzywający pomoc, możliwość podjechania wózkiem pod zlew).
17. Posadzki w budynku nie były nawierzchnią o właściwościach przeciwpoślizgowych/ wycieraczki etc, o które można się potknąć.
18. Krawędzie stopni schodów do budynku i w budynku nie były wyróżnione kolorem kontrastującym z kolorem posadzki (lub pierwszy stopień schodów w dół i w górę nie miał innego koloru).

Przy ul. Piotrkowskiej w Łodzi i w Warszawie zabrakło w bezpośrednim otoczeniu budynku/wydarzenia miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami - odpowiednio oznakowanych (niebieska koperta z symbolem osoby na wózku).

Do końca kampanii wyborczej dobre praktyki w prowadzeniu kampanii wyborczej oraz efekty dostosowania spotkań wyborczych do potrzeb osób z różnymi niepełnosprawnościami będą odnotowane przez osoby zaangażowane w działania kampanii, osoby z niepełnosprawnościami oraz ich sojuszniczki i sojuszników z całej Polski. To ogromna grupa wyborców i wyborczyń, o których wsparcie warto zadbać.

Wyniki ankiet będą również publikowane stronie na stronie bip.brpo.gov.pl/pl w zakładce *Dostępne wybory* i znajdą się w raporcie Rzecznika Praw Obywatelskich. Na podstawie ankiet organizacje społeczne zaangażowane w akcję „Wybory dostępne dla wszystkich” będą przekazywały cenny feedback Komitetom Wyborczym, by każdy z nich mógł na bieżąco monitorować, czy spotkania z wyborcami i wyborczyniami w różnych miejscowościach są dostępne i czy następują w tej sprawie regularne postępy. Wyniki ankiet dostępności spotkań będą też udostępniane mediom, z podziałem na sukcesy poszczególnych kandydatów i kandydatek.

Życzymy Państwu samych dobrych ocen i gorąco zachęcamy do korzystania ze wskazówek zamieszczonych na portalu <https://dostepnewybory.pl/>.

Lepsza dostępność to możliwość dotarcia do szerszego grona wyborców i wyborczyń. To też pokazanie, że ich potrzeby oraz udział w procesach demokratycznych są dla Państwa ważne.

Z wyrazami szacunku i nadzieją, że wspólnie zadamy o wybory dostępne dla wszystkich, w imieniu koalicji organizacji społecznych prowadzących akcję „Wybory dostępne dla wszystkich”,

Anna Duniewicz, koordynatorka Inicjatywy „Nasz Rzecznik”